

**Kompleksowa nowelizacja
Ordynacji podatkowej**
wejdzie w życie 1 lipca 2026 r.

Kompleksowa nowelizacja Ordynacji podatkowej wejdzie w życie 1 lipca 2026 r.

Ministerstwo Finansów przedstawiło nową wersję projektu ustawy wprowadzającej szereg zmian w Ordynacji podatkowej, który przewiduje znaczące uproszczenia proceduralne oraz modyfikacje w systemie raportowania schematów podatkowych. Większość przepisów nowej ustawy ma wejść w życie 1 lipca 2026 r.

Nowa wersja projektu zmian w Ordynacji podatkowej opublikowana

Rządowe Centrum Legislacji zamieściło 4 sierpnia 2025 roku na swoich stronach nową wersję projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw, a także komplet dokumentów powstałych w trakcie jej opiniowania. Wcześniejsza wersja projektu pochodziła z 26 marca 2025 roku. Nowy projekt pojawił się z opisem „paraflowany projekt dużej zmiany Ordynacji podatkowej”. Kluczowe obszary zmian obejmują: dostosowanie przepisów o schematach podatkowych do dyrektywy DAC6 z jednoczesnym uproszczeniem systemu raportowania, reformę zasad przedawnienia zobowiązań podatkowych, wprowadzenie uproszczeń proceduralnych w postępowaniach podatkowych, rozszerzenie dostępu do informacji objętych tajemnicą skarbową, modyfikacje w systemie sankcji karno-skarbowych oraz usprawnienia techniczne w funkcjonowaniu e-Urzędu Skarbowego. Projekt zakłada również zniesienie wymogu składania wniosków o stwierdzenie nadpłaty w określonych przypadkach oraz wprowadzenie możliwości umarzania podatków przed terminem płatności.

Likwidacja raportowania krajowych schematów podatkowych

Projekt przewiduje całkowite zniesienie obowiązku raportowania tzw. krajowych schematów podatkowych (innych niż transgraniczne), co oznacza ograniczenie raportowania wyłącznie do uzgodnień transgranicznych zgodnie z dyrektywą DAC6. uchylone zostaną również szczególne cechy rozpoznawcze (definiujące schemat podatkowy) niewystępujące w dyrektywie oraz część ogólnych cech rozpoznawczych. W ten sposób definicja schematu podatkowego zostanie dostosowana do brzmienia dyrektywy, eliminując obecne nieścisłości interpretacyjne dotyczące kryterium transgranicznego.

Uproszczenie kategorii podmiotów w systemie MDR

Likwidacji ulegnie kategoria „wspomagającego” jako odrębnego podmiotu zobowiązanego do raportowania, co oznacza pozostawienie jedynie dwóch podmiotów: „promotora” i „korzystającego”, zgodnie z założeniami dyrektywy DAC6. Nowa definicja promotora będzie obejmować zarówno podmioty udostępniające i wdrażające schematy, jak i te wykonujące czynności wspomagające. Usunięty zostanie także obowiązek składania zawiadomień MDR-2. Wprowadzona zostanie możliwość składania informacji o stosowaniu schematu podatkowego (MDR-3) raz w roku - do końca czwartego miesiąca następującego po zakończeniu roku podatkowego dla podatników podatku dochodowego, a dla pozostałych podmiotów do końca czwartego miesiąca następującego po zakończeniu roku kalendarzowego. Wszystkie informacje o schematach podatkowych będą mogły być podpisywane przez pełnomocnika, co dotychczas nie było możliwe w przypadku formularzy MDR-3. Wprowadzona zostanie również możliwość wskazywania szacunkowej wysokości korzyści podatkowej w przypadku braku możliwości jej precyzyjnego wyliczenia.

Zwolnienia z raportowania dla zawodów prawniczych

Adwokaci, radcy prawni, doradcy podatkowi oraz rzecznicy patentowi zostaną całkowicie zwolnieni z obowiązku raportowania schematów podatkowych ze względu na prawnie chronioną tajemnicę zawodową, zgodnie z wyrokiem TSUE w sprawie C-694/20 oraz zmianami wprowadzonymi dyrektywą DAC8. Zwolnienie to będzie dotyczyć zarówno schematów standaryzowanych, jak i innych niż standaryzowane. W zamian osoby te będą zobowiązane do poinformowania swoich klientów o konieczności samodzielnego zaraportowania schematu w terminie 7 dni od określonych w ustawie zdarzeń. Likwidacji ulegnie także obowiązek posiadania wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych oraz związana z tym kara pieniężna za jej brak.

Zmniejszenie kar za naruszenia przepisów MDR

Maksymalna kara grzywny za nieprzekazanie informacji o schemacie podatkowego (MDR-1), informacji o stosowaniu schematu (MDR-3) lub kwartalnej informacji o udostępnieniu schematu standaryzowanego (MDR-4) zostanie zmniejszona z 720 do 240 stawek dziennych, co ma na celu zapewnienie proporcjonalności sankcji zgodnie

z wymogami dyrektywy. Wprowadzona zostanie nowa kara w wysokości 120 stawek dziennych za przekazanie powyższych informacji po terminie, której dotychczas nie było. Równocześnie usunięte zostaną niektóre dotychczasowe sankcje, w tym za nieprzekazywanie danych podmiotom obowiązującym do przekazania schematu podatkowego oraz za niewystępowanie z pismem o przekazanie oświadczenia z zakresu MDR.

Nowe zasady przedawnienia zobowiązań podatkowych

Po wejściu nowych przepisów w życie likwidacji ulegnie przesłanka (warunek) zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w związku z wszczęciem postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, co rozwiąże problem instrumentalnego wszczynania takich postępowań wyłącznie w celu zapobiegania przedawnieniu. Zobowiązania zabezpieczone hipoteką przymusową lub zastawem skarbowym nie będą się już nie przedawniać, lecz termin ich przedawnienia będzie zawieszony od dnia dokonania wpisu zabezpieczenia na maksymalnie 5 lat, po czym bieg terminu przedawnienia zostanie wznowiony. Wprowadzona zostanie możliwość wydłużenia 5-letniego terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego o 12 miesięcy w przypadku skorygowania przez podatnika deklaracji w okresie krótszym niż 12 miesięcy przed upływem tego terminu, jeżeli korekta wiąże się ze zmniejszeniem wysokości podatku, wykazaniem lub zwiększeniem zwrotu podatku albo wykazaniem lub zwiększeniem wysokości straty. Dodana zostanie również nowa przesłanka zawieszenia biegu terminu przedawnienia związana z postępowaniem podatkowym w przypadku unikania opodatkowania, z ograniczeniem czasowym do maksymalnie 2 lat. Zmieniony zostanie również sposób liczenia terminu przedawnienia prawa do wydania decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe z tytułu przychodów ze źródeł nieujawnionych - termin będzie liczony od końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Uproszczenia w procedurach podatkowych dotyczących nadpłat i przesłuchania

Nowelizacja zakłada, że zniesiony zostanie wymóg składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty w przypadku korekty deklaracji złożonej po upływie ustawowego terminu jej złożenia - za datę wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty będzie przyjmowana data złożenia takiej korekty. Możliwe będzie umorzenie podatku przed terminem jego płatności na tych samych zasadach, co obecnie obowiązujące umorzenie zaległości podatkowej, co szczególnie ułatwi procedury w przypadku podatków samorządowych płatnych ratalnie. Podwyższona zostanie z 5000 zł do 10 000 zł kwota uprawniająca do korekty deklaracji z urzędu przez organ podatkowy w ramach czynności sprawdzających, z jednoczesną rezygnacją z doręczania podatnikowi uwierzytelnionej kopii skorygowanej deklaracji na rzecz przekazywania wyłącznie informacji o skorygowaniu. Wprowadzona zostanie możliwość zdalnego przesłuchania stron i świadków w postępowaniu podatkowym przy użyciu urządzeń technicznych z możliwością utrwalenia obrazu lub dźwięku.

Rozszerzenie dostępu do informacji objętych tajemnicą skarbową

Projekt przewiduje znaczące rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do uzyskania informacji objętych tajemnicą skarbową. Dostęp ten otrzyma Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie o tym Rzeczniku, z uprawnieniami analogicznymi do tych przysługujących Rzecznikowi Praw Obywatelskich. Minister właściwy do spraw gospodarki uzyska dostęp do akt i informacji w zakresie koniecznym do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem wspieraniu agresji na Ukrainę oraz ochroną bezpieczeństwa narodowego. Polska Agencja Nadzoru Audytowego otrzyma dostęp do danych zawartych w sprawozdaniach finansowych znajdujących się w Centralnym Rejestrze Danych Podatkowych w zakresie niezbędnym do realizacji nadzoru publicznego nad biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi. Szef Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych będzie mógł uzyskiwać informacje bezpośrednio od Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, co usprawni proces ich pozyskiwania. Dostęp do akt podatkowych otrzymają również minister właściwy do spraw informatyzacji w zakresie nadzoru nad dostawcami usług cyfrowych oraz ministrowie właściwi do spraw członkostwa w UE, spraw zagranicznych i gospodarki w zakresie reprezentowania interesów RP przed organami międzynarodowymi.

Zmiany w Kodeksie karnym skarbowym – mandat zaoczny

Wprowadzony zostanie mandat zaoczny w postępowaniu za wykroczenia skarbowe, umożliwiający nałożenie kary grzywny bez konieczności osobistego stawiennictwa sprawcy w siedzibie organu. Mandat będzie doręczany w sposób przewidziany w Kodeksie postępowania karnego dla wezwań i zawiadomień, z terminem 14 dni na uiszczenie kary. Sprawca nie będzie zobowiązany do podpisania mandatu - wyrażeniem zgody na jego przyjęcie będzie uiszczenie kary w wyznaczonym terminie, zaś brak zapłaty będzie równoznaczny z odmową przyjęcia mandatu. Równocześnie usunięta zostanie przesłanka przedawnienia karalności przestępstw skarbowych w przypadku przedawnienia należności publicznoprawnej, co oznacza oddzielenie terminu przedawnienia karalności od terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Wprowadzona zostanie także możliwość uiszczenia równowartości pieniężnej należności publicznoprawnej uszczuplonej czynem zabronionym w przypadkach, gdy uiszczenie takiej należności jest wymagane dla zastosowania trybów konsensualnych.

Harmonogram wejścia w życie ustawy

Podstawowy termin wejścia w życie projektowanej ustawy został wyznaczony na dzień 1 lipca 2026 r. Wcześniej, z dniem następującym po dniu ogłoszenia, wejdą w życie zmiany dotyczące przedawnienia zobowiązań zabezpieczonych hipoteką lub zastawem skarbowym, przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz zmiany w zakresie e-Urzędu Skarbowego. Część zmian dotyczących schematów podatkowych związanych z implementacją dyrektywy DAC8 wejdzie w życie 1 stycznia 2026 r. Z kolei nowa instytucja mandatu karnego zaocznego wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia z uwagi na potrzebę zmiany rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe. Projekt przewiduje również szczegółowe przepisy przejściowe regulujące stosowanie nowych przepisów do stanów faktycznych zaistniałych przed ich wejściem w życie, w szczególności dotyczące przedawnienia zobowiązań podatkowych oraz obowiązków raportowania schematów podatkowych.

MAREK SPORNY
Partner w Dziale Doradztwa
Podatkowego BDO,
doradca podatkowy,
biuro w Poznaniu
+ 48 61 622 57 00
Marek.Sporny@bdo.pl

Emilia Wolnowska
Partner w Dziale Doradztwa
Podatkowego BDO,
doradca podatkowy,
biuro w Poznaniu
tel.: +48 61 622 57 00
Emilia.Wolnowska@bdo.pl

**W przypadku pytań
lub wątpliwości,
zapraszamy do kontaktu
z ekspertami BDO.**

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko—doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli.

Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów:
Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2024 rok:

- IV miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego pod względem przychodów

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2024 rok:

- Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)
- Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)
- Najlepsza Firma Badająca Spółki Giełdowe (IV miejsce)
- Wyróżnienie z zakresu Employer Branding

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa,
ul. Postępu 12, 02—676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01,
e—mail: office@bdo.pl